

Ehhez elsősorban a tanórai munka, az alkalmazott kooperatív módszerek, valamint a tanórán kívüli közös „együttes” élményt nyújtó programok színes választéka kínál lehetőséget. Hogy hogyan lehet, illetve lehetett különböző – gyakran nehéz – feltételek között működő iskolákban, 50-60 fős osztályokból erős, összetartó közösségeket formálni, erre a pedagógusok visszaemlékezései adják meg a választ. A könyvből kapunk választ arra is, hogy hogyan válhatnak a szakkörök, a kirándulások, az énekkarok, a színjátszó csoportok, a télapó-, karácsonyi-, az anyák napi rendezvények, a „szemet-lelket gyönyörködtető” tornaünnepélyek és más programok az együttes élmények, a kölcsönös rokonszenv és baráti kapcsolatok kialakulásának forrásaivá.

Talán sohasem volt annyi lehetőség a világ „megismerésére” és „felfedezésére”, mint napjainkban (egyebek között a SOCRATES, COMENIUS, ERASMUS, LINGUA programok révén), akkor, amikor a „nyitott Európa” megteremtéséről, az „Európa-polgárság” szellemének erősítéséről, az iskolázás interkulturális dimenziójának erősítéséről beszélünk, felkészítve tanítványainkat a többkultúrájú és többnyelvű társadalomba való beilleszkedésre és egy alakuló „planetáris” értékrend elfogadására.

A kötetet megjelentette az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet 2009-ben.

DR. NAGY ANDOR
főiskolai magántanár
Eszterházy Károly Főiskola
Eger

Pusztai Gabriella–Rébay Magdolna: In honorem dr. Kozma Tamás professzor

Lehet-e szebb, értékesebb ajándék születésnapra, mint egy ilyen jeles alkalomra megjelent tartalmas és terjedelmes tanulmánykötet tudós szerzők munkáiból? Lehet-e szebben méltatni egy még remélhetőleg sokáig befejezetlen életművet, mint azt *Gaál Botond* tette?

Csupa költői kérdés. Vajon a cím is az? Kié az oktatáskutatás?

Aki ismeri Kozma professzor munkáit, annak nem szokatlan a provokatívnak tűnő cím. Újabb kérdés, mint az előzőekben, de ez esetben nem Kozma Tamás a szerző.

Pusztai Gabriella és Rébay Magdolna – a kötet szerkesztői – szándékukkal „egy sajátos kapcsolatháló-elemzés eredményeit” kívánták demonstrálni. *Kozma Tamás* „széles kapcsolatrendszerét”, több irányú feladatvállalását tükröző kaleidoszkópot” kívántak adni. Akik megismerték a kötetet, állíthatják, sikerrel.

A szerkesztők azokat a szerzőket keresték és találták meg, akik az ünnepelt tudóssal kapcsolatban álltak, állnak. Akiknek tanulmányai összefüggnek Kozma professzor kutatásaival, publikációival. A nevelésszociológia hazai meghatározó személyiségének, a felsőoktatás-kutatás nemzetközileg is elismert alakjának eddigi életművével is összefügg a kötet tartalma, a 26 tanulmány nagyobbik része.

Az első fejezet az időbeli és térbeli dimenziókkal kapcsolatos témákat köti csokorba csupa ismert szerzők munkáiból. A második az ezredfordulós oktatásról szól. A harmadik fejezet

helyzet- és jövőképet ad a felsőoktatásról. A hazai és külföldi tudósok tanulmányainak e kötetben való megjelenése valóban méltó köszöntése az ünnepeltnek.

A tanulmányok angol nyelvű összegzése jó lehetőség arra, hogy külföldön is tudassa a neveléstudomány művelőivel, hogy hazánkban van egy hét évtizedes életúttal rendelkező tudós, akinek ünneplésére a debreceni Csokonai Könyvkiadó szép kiállítású, igényes tartalmú, jól szerkesztett kötetet jelentetett meg. A borító maga is elismerést érdemel.

Ahogy a köszöntő tette, magam is keresem az emlékeim között Kozma Tamás professzorral budapesti, egri, debreceni találkozásaimat.

Hányszor jártam az oktatáskutatói intézmény irányítójánál, hogy beszéljünk a tanárképzésről, az egri főiskolán folyó neveléstudományi tevékenységről. Hány alkalommal köszönhettem Egerben általam meghívott vendégemként, és örülhettem annak, hogy Debrecenben *dr. Jausz Béla* és *dr. Kiss Árpád* professzor örökébe lépett, akik az én számomra is meghatározó személyiségek voltak. Náluk doktoráltam, kandidáltam.

Kozma Tamás tanszékvezető volt az a támogatóm, akivel egyetemi pedagógia szakos képzést indíthattunk az egri főiskolán. Az ott végzettek közül többen egyetemi, főiskolai katedrát kaptak, gimnáziumot igazgattak, tudományos pályára kerültek. Köszönhetik többek között Kozma Tamás professzornak.

Örülhettem annak is, hogy baráti gesztusként tőlem is véleményt kért, hogy a debreceni egyetemi feladatai mellett vállaljon-e újabb megbízatást az egri főiskolán. Így lettem munkatársa Egerben a Neveléstudományi Tanszéken.

A mostani személyes találkozás Egerben jelentette a lehetőséget, hogy köszönhettem a 70 éves, de 60-nak se látszó Kozma professzort, a tudóst, a barátot, az ünnepeltet, hogy megköszönhettem a nekem dedikált köteteket, és kívánhattam szívből, hogy olyan derűs legyen az élete a továbbiakba is, amilyen az általam ismertett kötetben megjelenő fényképen.

NANSZÁKNÉ DR. CSERFALVI ILONA
főiskolai tanár
Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola
Debrecen

Közoktatás-vezetési kutatások 2006–2008 Tanulmányok

(Közoktatási Vezetők Képzéséért Alapítvány, Miskolc)

A Közoktatási Vezetők Képzéséért Alapítvány kiadásában megjelent könyv nyilvánossá teszi a BME Alkalmazott Pedagógia és Pszichológia Intézetének Műszaki Pedagógia Tanszékén folyó közoktatási vezetőképzést megalapozó pedagógiai kutatások legújabb eredményeit. A kutatási eredmények túlmutatnak a képzési érdekeltségen. Hasznosíthatók a közoktatás irányításában, a vezetés különböző szintjén, az iskolai munka mindennapos gyakorlatában. Az ország különböző intézményeiben végzett vizsgálatok megbízható információkat nyújtanak a